

AUTOR/AUTHOR:
Informest

IZDAVAČKI ODBOR/EDITORIAL COMMITTEE:
Informest u suradnji s projektnim partnerima/
Informest with the cooperation of project partners

PRIJEVOD/TRANSLATION SERVICE:
Prevedeno iz vlastitih izvora/Translated with own resources

IZVOR FOTOGRAFIJA/IMAGES PROPERTY:
Arhiva projektnih partnera/Project partners archive

GRAFIČKA OBRADA/GRAPHIC DESIGN:
Grafica Goriziana

TISAK/ŠTAMPA/PRINTED BY:
Solvej d.o.o. Mostar

IZDANJE/EDITION:
2012

MJESTO I DATUM IZDANJA/PLACE AND DATE OF PRINTING:
Mostar, prosinac 2012

Ova publikacija dostupna je u elektronskom obliku na internetskoj adresi www.adristorical-lands.eu. Izrada ove publikacije financirana je sredstvima iz IPA programa Jadranske prekogranične suradnje. Za sadržaj publikacije odgovoran je isključivo Informest, a isti ni u kojem slučaju ne odražava stajališta odgovornih osoba IPA programa Jadranske prekogranične suradnje.

This publication can be downloaded from www.adristorical-lands.eu. This publication has been produced with the financial assistance of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme. The contents of this publication are the sole responsibility of Informest and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Authorities.

Projekt Adristorical Lands ima za cilj stvoriti nove oblike održivog turizma kroz vrednovanje pojedinih značajnih obilježja prisutnih na jadranskom području, koji nisu obuhvaćeni tradicionalnom turističkom ponudom.

Povijesna/historijska naselja, utvrđeni gradovi, kuće umjetnika i povijesna kazališta/historijska pozorišta samo su neki od primjera bogate kulturne baštine jadranskog područja, koji su još uvijek nedovoljno istraženi i poznati. Sve veća potražnja za novim oblicima turističke ponude pruža značajne gospodarske/privredne i kulturološke prilike prostorima koji se nalaze uz Jadransko more i upravo je to spona/veza u koju projekt Adristorical Lands želi investirati, nastojeći aktivirati nove pravce razvoja turizma koji će uključivati obalna područja i valorizirati njihove prirodne i kulturne resurse.

Nakon prve faze prikupljanja i katalogizacije teritorijalnih "izvrnosti", odabrane lokacije uvrstiti će se u katalog, a turistički djelatnici i agencije zadužene za turističku promociju pobrinuti će se za njihovu promociju, između ostalog i realizacijom portala posvećenog brojnim aktivnostima promocije i komunikacije.

Osim toga, biti će uključene i institucije te glavni akteri iz turističkog sektora s ciljem uspostavljanja, čak i na razini lokalnih vlasti, novih kompetencija i spoznaja za bolju turističku promidžbu/promociju teritorija i manjih središta. Aktivnosti projekta će biti popraćene pokretanjem malih „pilot projekata“ kojima će se unaprijediti turistička ponuda pojedinih odabranih područja, primjerice/na primjer postavljanjem panela ili „govornih spomenika“.

Projekt obuhvaća teritorije Slovenije, Hrvatske, Albanije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine te talijanske regije na obali Jadranskog mora.

The "Adristorical Lands" project aims to endorse a new form of sustainable tourism through the promotion of the remarkable but largely unknown attractions to be found along the Adriatic coast.

Historical villages, walled-in towns, imposing palaces and centuries-old theatres are only some examples of the cultural heritage of the Adriatic coasts that deserve to be discovered and appreciated in full.

New forms of tourism are on the rise that open up significant economic and cultural opportunities for the coastal areas of the Adriatic Sea: Adristorical Lands intends to focus specifically on this potential, that will be promoted through the creation of new tourist

itineraries celebrating the cultural and natural assets of the Adriatic coast.

Relevant sites and products of local excellence will be surveyed and classified. They will then become part of a catalogue to be promoted with tour operators and tourist promotion agencies, also through the creation of an online portal as well as coordinated ad-hoc promotional and communication strategies.

The project will also reach out to key institutions and players in the tourist industry in order to increase local knowledge and familiarity with the Adriatic coastal area so as to encourage the tourist promotion of the existing heritage also in smaller sites.

Project activities will be accompanied by small-scale "pilot projects" that will contribute to the promotion of tourist services in the selected sites, for example using information panels and interactive media stations.

The project targets the following regions: Slovenia, Croatia, Montenegro, Bosnia-Herzegovina and Italian regions on the Adriatic coast.

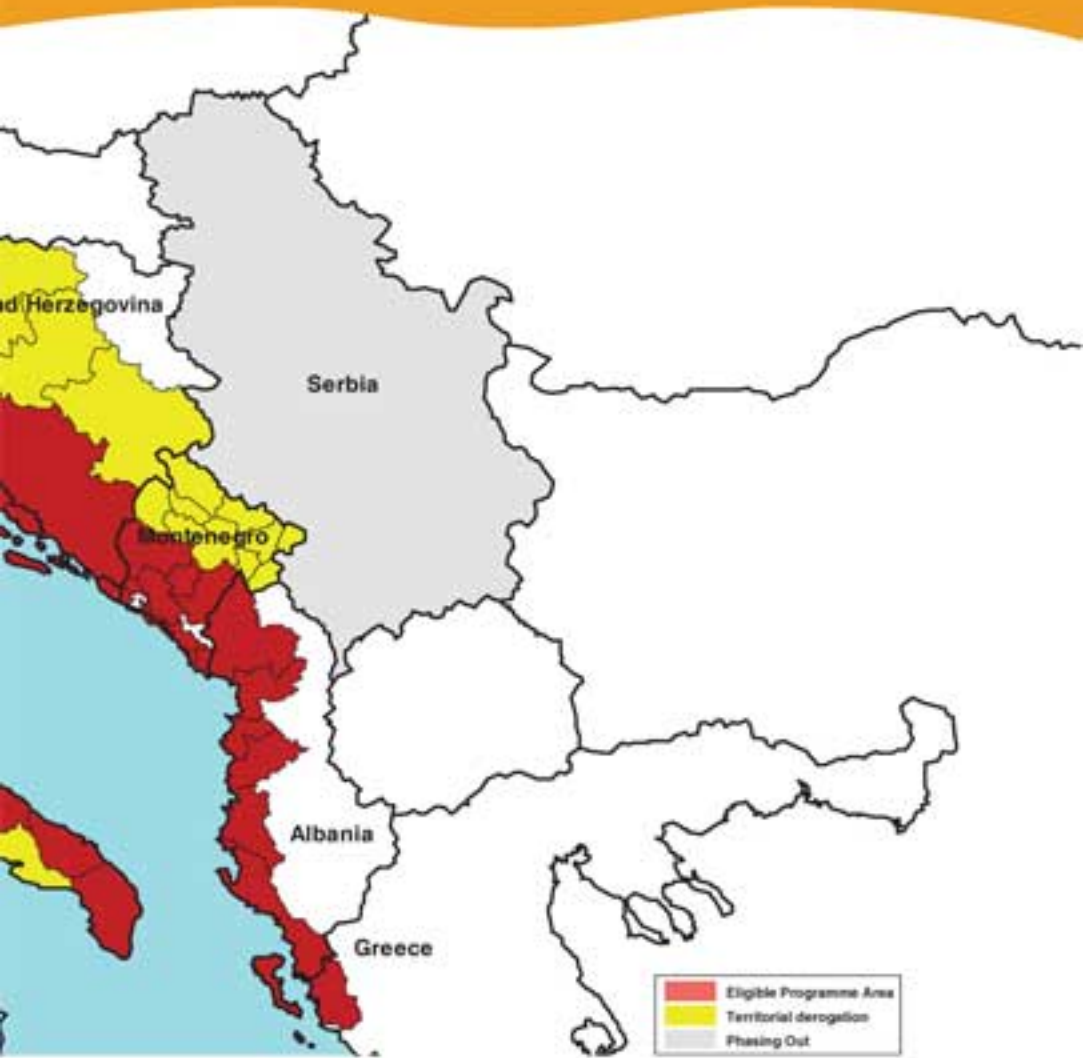

Source: IPA Adriatic Cross Border Cooperation Programme Manual

Više od 250 posebnih lokaliteta uključeno je u projekt Adristorical Lands u okviru jednog idealnog putovanja koje povezuje dvije obale Jadranskog mora u jedinstven i osebujan itinerar koji čine kuće umjetnika, povijesna/historijska naselja, utvrđeni gradovi, gradine, zamci i povijesne/historijske palače. Znatiteljan i načitan posjetitelj/posjetilac može započeti svoje putovanje u malenim kućama umjetnika raštrkanim na teritoriju provincije Marche, u kojima su u prošlosti stanovali slikari, glazbenici/muzičari i pjesnici, poput Giacomina Leopardia, Raffaella Sanzia i Edgarda Mannuccia, pa nastaviti put preko grada Cervia, u čijoj su povijesnoj/historijskoj jezgri još i danas očuvani tradicionalni zanati vezani uz more i so, pa sve do gradića Lezha u Albaniji, gdje je u prošlosti živjela kraljica Teuta i kralj Gent, vlasnici legendarnih brodova Liburna na drevnom Mediteranu. Utvrđeni grad, Civitella del Tronto, koji je bio obrambeni bastion sjeverne granice Napuljskog kraljevstva do 1861, gradovi opasani zidinama regije Veneto, koje bez obzira na njihovu međusobnu različitost, povezuju tisućljetna/hiljadugodišnja povijesna/historijska zbivanja, ili Palmanova, grad utvrda u obliku zvijezde sa devet simetričnih krakova, izgrađen za vrijeme Mletačke Republike 1593. godine radi obrane njezinih istočnih granica, sve su to idealna mjesta za one koji žele proputovati kroz povijest/historiju i doživjeti njezine najznačajnije trenutke. Zatim valja još istražiti veličanstvene mozaike grada Ravenne, gradiće Venecijanske lagune, poput Chioggie, u čijoj se luci možete diviti bragocima (tal. bragozzi), tipičnim brodicama živahnih boja, te solanu Sečovlja, gdje su opisani i rekonstruirani uvjeti/uslovi života i rada u solanama, ili pak stare kuće ribara s otoka Hvara i još puno toga.

Ako želite doživjeti djelić europske povijesti/historije, gdje još i danas žitelji nose svoju tradicionalnu nošnju i gdje je ubrzani ritam svakodnevnice nadomješten prirodnim ritmom godišnjih doba i sunca, posebni lokaliteti koje predstavlja projekt Adristorical Lands idealna su mjesta koja pružaju jedinstvena iskustva prepuna povijesti/historije, umjetnosti, tradicije i kulture.

The Adristorical Lands project involves more than 250 sites of excellence on the two shores of the Adriatic sea, joined together in an ideal path that includes the homes of famous artists, historical villages, ancient fortresses and military forts, castles and historical palaces. This ideal tour takes the curious cultural tourist from the Marche region and the homes of celebrated artists - painters, musicians and poets, like Giacomo Leopardi, Raphael and Edgardo Manucci - to Cervia - the historical settlement where ancient traditions related to the sea and to salt production have been preserved to this day - all the way to the small town of Lezha in Albania - where the itinerary ends - that was home in the distant past to Queen Teuta and King Gent, the owners of the legendary Liburnian vessels that sailed the Mediterranean waters in ancient times. The stronghold of Civitella del Tronto, the northern bulwark of the kingdom of Naples until 1861; the walled towns of Veneto, an extremely assorted mix that share a common millennial history; the stronghold of Palmanova, built by the Republic of Venice in 1593 to defend its oriental borders, conceived in the peculiar shape of a perfectly symmetrical 9-point star, are ideal destinations for travelers interested in history and the glories of the past. Other outstanding sites include Ravenna and its magnificent mosaics; the small towns of the Venetian lagoon - like Chioggia, where the so-called "bragozzi" or typical brightly colored boats, are still docked at the port; Sicciole and the Salt Works, where to learn about those who lived and worked in this important local industry; and the ancient homes of fishermen on the island of Hvar.

If you want to experience European history first-hand and to plunge into a world of yore amidst lively traditional costumes, if you want to leave behind the hectic pace of life in the 21st century and to embrace the rhythm of the sun and the seasons, the Adristorical Lands project and its sites of excellence will provide a unique opportunity to experience the art, the traditions and the culture of a distant past.

Regija Molise *Molise Region*

 Molise, malena i slikovita regija južne Italije odlikuje se prirodnim, arheološkim i arhitektonskim specifičnostima. To su bogatstva koja čine iskonski identitet jednog jednostavnog, a ipak veličanstvenog kraja. Provesti odmor u regiji Molise znači prije svega krenuti na put kroz povijesna/historijska, arheološka, umjetnička i kulturološka svjedočanstva. U Termoliju se možete diviti jednom od najstarijih i najljepših naselja Italije, kojim dominiraju stara katedrala, ribarske kućice i elegancija Svevskog dvorca. Jednako će vas iznenaditi srednjovjekovni grad Campobasso i njegove romaničke crkve; zatim poznato naselje Oratino; povijesno središte Agnone; arheološko područje Benediktinskog samostana Sv. Vincenta na rijeci Volturno, unutar kojeg se čuvaju neka od najvažnijih djela europskog slikarstva kasnog srednjeg vijeka; općina Scapoli poznata zahvaljujući svojoj stoljetnoj tradiciji proizvodnje gajdi, o čemu postoji i muzej koji svakako valja posjetiti; prekrasno arheološko područje Saepinum, veličanstveni srednjovjekovni dvorci Monteroduni i Venafrò; samnitski sanktuarij općine Pietrabbondante, srednjovjekovne gradine i kašteli raštrkani po cijeloj regiji, kao i mnoge druge ljepote, koje svjedoče o iznimnoj povijesti/historiji ovoga kraja.

 Molise, a small charming region in the center of Italy, is a trove of environmental, archaeological and architectural treasures. Its heritage defines the true identity of a simple but enchanting land. A holiday in Molise is primarily a journey through history, archaeology, art and culture. Termoli is among Italy's most beautiful villages, boasting an ancient cathedral, picture-perfect fishermen's houses and an elegant Swabian castle. Other outstanding sites include the medieval town of Campobasso with its Romanesque churches; the famous village of Oratino; the old town of Agnone; the archaeological site of the Benedictine monastery of San Vincenzo al Volturno, home to some of Europe's most significant late medieval paintings; the city of Scapoli, that owes its fame to the traditional manufacture of bagpipes as witnessed by a museum dedicated to this ancient musical instrument; the splendid archaeological site of Saepinum; the inspiring medieval castles of Monteroduni and Venafrò; the Samnite sanctuary of Pietrabbondante; a wealth of medieval fortresses and castles that dot the entire region, and many other "wonders" that bear witness to the glorious past of this land.

Regija Molise – Odjel za suradnju i planiranje
Molise Region – Department Cooperation and Planning
Via Cavour 31
86100 Campobasso - IT
E-mail: regionemolise@cert.regione.molise.it
Web site: www.regione.molise.it

Provincia Bari

Bari Province

 Provincia Bari tzv. Obala Trulla (tal. trullo, tradicionalna kamena nastamba kupolastog krova) je područje koje objedinjuje sve što posjetitelj/posjetilac može pronaći u Apuliji: more, ljepotu brežuljkastih pejzaža Murgie, stancije, romaničke katedrale, dvorce Fridrika, bijela sela obojana/obojena vapnom, tipičnu kuhinju i prekrasne trule uvrštene u UNESCO-v popis mjesta svjetske baštine/naslijeđa. Obala Trulla se proteže od doline Itria (Locorotondo, Alberobello) sve do Nacionalnog parka Alta Murgia, a obuhvaća središnji obalni pojas Apulije s isprepletenim dijelovima stijena i pijeska Monopolija i Polignana. Obala Trulla je jedinstvena radi prekrasne ponude smještajnih kapaciteta visoke kvalitete: od smještajnih jedinica s 5 zvjezdica do agriturizma, a iskustvo nezaboravnog boravka u starim stancijama ili plemićkim palačama učiniti će vaš odmor nezaboravnim. To je put koji osim naglaska na povijesne/historijske i prirodne ljepote pruža mnoštvo događanja i kulturoloških atrakcija poput kazališta/pozorišta Petruzzelli iz Barija, izvedbi u veličanstvenim spiljama/pećinama Castellane, tipičnih pučkih/narodnih fešti i smotra tipičnih lokalnih proizvoda, umjetničkog zanatstva izrade glinenih zviždaljki u Rutiglianu, pa sve do prekrasnog Maskenbala Putignano. Aktivan odmor uz turističke biciklističke staze, ali isto tako i odmor za mlade uz noćni izlazak u lokale u starom dijelu grada Barija i noćne klubove na plažama Capitola. Jednostavno rečeno, destinacija za sve u svako doba godine!

 The Province of Bari - known as the "coast of the Trulli" - is an ideal showcase of the remarkable heritage that the Apulia region has to offer: an outstanding sea, the beautiful hillsides of Murgia, imposing manor farms, Romanesque cathedrals, the castles of Frederick of Swabia, enchanting white villages painted in lime, a wealth of gastronomic delicacies and the incredible "Trulli" constructions that are part of UNESCO's World Heritage. The Trulli coast extends from the Itria valley (Locorotondo, Alberobello) to the Alta Murgia National Park, across the central stretch of coastline dotted with coves of sand and rocks near Monopoli and Polignano. The Trulli coast is made unique also by the high quality and the vast range of accommodation facilities available: from luxury five-star hotels and former aristocratic palaces to holiday farmhouses. The natural and historical appeal of this area is further enriched by cultural programs and attractions like the Petruzzelli Theatre in Bari, the performances organised in the extraordinary Castellana caves, local gastronomic festivals, the traditional production of terracotta whistles of Rutigliano, and the marvelous Carnival of Putignano. Sport attractions include unique cycling routes. As for nightlife entertainment, at night the old center of Bari provides endless choices with its clubs and the discos on the beaches of Capitola. A land for everyone, to be visited year-round.

Provincia Bari **Bari Province**

Lungomare Nazario Sauro, 29

70121 Bari – IT

E-mail: turismo@provincia.ba.it - vicepresidente@provincia.ba.it

Web site: www.provincia.ba.it

Regija Abruzzo Abruzzo Region

Prostrani prirodni park, najveći u južnoj Europi, čiji je cilj zaštita i valorizacija najviših

vrhova Apenina i širokog prostora unutar 130 kilometara obalnog pojasa, gdje se pijesak, dine i grebeni međusobno isprepliću. To je Abruzzo, zeleno-plavo srce Europe, stoljećima/vjekovima mjesto susreta jadranskog sjevera i juga Italije; prostrano zaštićeno područje koje čine 3 planinska nacionalna parka, 2 obalna nacionalna parka, desetak prirodnih rezervata u kojima je prisustvo čovjeka ostalo diskretno, organizirano unutar antičkih naselja opasnih zidinama, koja su očuvana mudrošću i strašću njihovih stanovnika, a danas u potpunosti iskoristiva. Turističko odredište za sve one koje traže zaokruženi odmor, Abruzzo pruža gotovo jedinstvenu priliku

skijanja s pogledom na more i kupanja u bistroj vodi podno velebnih vrhova Gran Sassa i Majelle, dva masiva koji dominiraju horizontom. Grad koji se prostire duž obale uz željeznicu odiše kulturom usko vezanom uz more, uz doticaje s Orijentom i uz stare trgovinske veze. Na planini kao i na moru, na brežuljcima kao i u naseljima, prevladavaju mirisi, okusi i boje jedne od najpoznatijih kuhinja Italije.

In Abruzzo a vast natural park, the largest in Southern Europe, aims to safeguard the highest peaks of the Apennine mountain range as well as wide portions of the 130-km long coast, punctuated by sand, dunes and cliffs. This is Abruzzo, the green and blue heart of Europe, for centuries the ideal connection between the north and the south of Italy's Adriatic coast. Vast natural preserves include three mountain parks and two coastal parks, dozens of largely uninhabited protected areas where settlements are limited to ancient villages - now open to responsible tourists - that have remained unchanged over the centuries thanks to the commitment and the passion of their inhabitants. The perfect destination for any tourist, Abruzzo offers visitors the chance to ski while looking at the sea and to dive into clear waters against the backdrop of the magnificent Gran Sasso and Maiella mountain ranges. Near the coast the railroad lines have promoted the establishment of extensive human settlements, where visitors experience the local passion for the sea, the ancient relations with the Far East and the profitable trades of a distant and glorious past. And wherever you are - on a mountain top or along the sea shore, on a hillside or in a tiny village - you will savor the scents, the tastes and the colors of an outstanding, all-Italian gastronomic tradition.

Regija Abruzzo – Uprava za turizam i kulturu
– Služba za razvoj turizma

Abruzzo Region - Department of Tourism
Development and Cultural Policies – Tourism
Sector

Viale Bovio n. 425

65124 Pescara - IT

E-mail: www.abruzzoturismo.it/contatti

Web site: www.regione.abruzzo.it

**Udruga/udruženje Confesercenti
Regije Abruzzo**

Confesercenti Abruzzo Regional

Via Raiale n. 110 bis

65128 Pescara - IT

E-mail: comunicazione@confesercentiabruzzo.it

Web site: www.confesercentiabruzzo.it

Regija Marche *Marche Region*

 Između planinskog lanca Apenina s jedne strane i obale Jadranskog mora s druge, smjestilo se more blagih brežuljaka na čijim se vrhovima uzdižu stari gradići zaštićeni obrambenim zidinama: to su Marche. I ako je istina da se cijeli svijet divi izvanrednoj ljepoti umjetničkih gradova Regije Marche, mora se priznati da se srce regije ipak nalazi u njezinim brojnim mještascima. Zahvaljujući magičnoj alkemiji/alhemiji ovdje se ubrzani ritam svakodnevnog života usporava i posustaje pretvarajući se u prirodan ritam godišnjih doba i čovjeka. Riječ je o drevnom i uravnoteženom odnosu s vremenom koji su žitelji ovog kraja uspjeli obraniti, očuvati i ostaviti u nasljeđe svojoj djeci. Poštivati vlastitu tradiciju znači ujedno očuvati stare zanate i gastronomsku tradiciju koju čine tipični proizvodi toga kraja. Stoga, sretan put u otkrivanju mještasača regije Marche na ovim itinerarima kojima dominiraju kule, gradine i kašteli, drevne palače, tihe župne crkvice...

 The Apennines on one side, the Adriatic coast on the other, and, in between, a sea of gentle hills dotted by historic villages protected by imposing walls: this is the Marche region.

The beauty of the art towns of the Marche region is appreciated all over the world, but its heart lies in its picturesque small villages.

As if by magic, the hectic pace of daily life shifts gears here, to embrace the natural rhythm of the seasons. Here local communities are determined to defend, to preserve and to hand down to their children their tradition of living life in synch with nature.

Respecting traditions also means preserving old crafts and food productions through the use of products from local farms.

As you explore this region, take the time to enjoy the view of its towers, fortresses and castles, the ancient stately palaces and the rural parish churches ... Make sure you discover the full charm of the historic villages of the Marche region.

Regija Marche ***Marche Region***

Via Gentile da Fabriano, 9

60125 Ancona – IT

E-mail: Numeroverde.turismo@regione.marche.it

Web site: www.turismo.marche.it

Regija Marche – kuće umjenika *Marche region – artist's home*

Obala Jadranskog mora, područje koje obiluje manjim gradovima, pruža znatiželjnom

i načitanom posjetitelju priliku prolaska itinerarom koji se proteže kroz stara mjesta i naselja slikara, glazbenika/muzičara i pjesnika. U regiji Marche, poprištu važnih povijesnih/historijskih događaja od srednjeg vijeka pa sve do danas, nalaze se 22 kuće umjetnika raspoređene u 5 provincija, i to različiti tipovi - od kuća-muzeja do kuća-ateljea.

Posjećujući te kuće posjetitelj/posjetilac će doživjeti ovaj teritorij očima i dušom velikih likova iz prošlosti i sadašnjosti, od onih najpoznatijih, kao što su Giacomo Leopardi, Beniamino Gigli, Raffaello Sanzio, Osvaldo Licini, preko suvremenih umjetnika kao što su Eliseo Mattiacci, Paolo Icaro, Luigi Carboni, pa sve do onih manje poznatih, ali jako važnih za talijansku povijest/historiju, kao što su Edgardo Mannucci, Fortunato Duranti i Silvio Zavatti. Ovo će neuobičajeno putovanje ostati u srcu ljubitelja povijesti/historije, umjetnosti, kulture i manje poznatih središta.

The Adriatic coast offers an endless number of delights to the curious cultural tourist, from the roads leading to ancient fortified towns to the original homes of famous artists, musicians and poets.

Starting in the Middle Ages, the Marche region was the natural stage of great historical events and it is home to the houses of 22 artists across its five Provinces. Workshops, studios and museums will provide a peek into the mind and the life of celebrated figures, including historical names like Giacomo Leopardi, Beniamino Gigli, Raphael and Osvaldo Licini; contemporary artists Eliseo Mattiacci, Paolo Icaro and Luigi Carboni; and other less known but fundamental names in the history of Italy - like Edgardo Mannucci, Fortunato Duranti and Silvio Zavatti.

A journey that will touch the heart of visitors looking to discover more about Italian history, art, culture and to explore little-known but outstanding parts of Italy.

Udruga/udruženje „Le Marche Segrete“ “Le Marche Segrete” Association

Via dei Fossi, 12

63082 Castel di Lama - Ascoli Piceno – IT

E-mail: info@marchesegrete.it

Web site: www.marchesegrete.it

Provincia Ravenna *Ravenna Province*

Sjaj mozaika, izvrsnost povijesnih/historijskih, umjetničkih i arheoloških svjedo-

čanstava, čine Ravennu gradom umjetnosti u punom smislu te riječi, i to jedinstvenom u svijetu koji čuva i valorizira baštinu neprocjenjive vrijednosti.

Cervia, tzv. grad soli, u svojim skladištima soli, u kuli Sv. Mihovila, u ribarskom selu i u solani štiti i čuva tradiciju zanata vezanih uz more i so. Drevna umjetnost čini Faenzu svjetskom prijestolnicom keramike, umjetnosti koja danas živi u prekrasnom Međunarodnom muzeju keramike, ali i prijestolnicom kulture u Palači Milzetti i Muzeju Bendandi kao i u okolici grada, u slikovitom mjestu Oriolo dei Fichi.

Na brežuljcima, tradicija, priroda i blagostanje glavna su nit vodilja teritorija koji pruža uistinu jedinstven krajolik: od starog srednjovjekovnog i termalnog naselja Brisighella u općini Riolo Terme, s termama i dvorcem Sforzesca; do Casole Valsenio „kraja ljekovitog bilja i zaboravljenog voća“.

Romagna je vrlo gostoljubiv kraj: more, te nizinsko i visinsko područje pružaju tipične proizvode, od jednostavnih okusa pa sve do najzahtjevnijih jela koji se sljubljuju s vinima istančanog okusa. To je uistinu putovanje kroz okuse i užitke.

Splendid mosaics, a wonderful historical, artistic and archaeological heritage, spectacular events and exceptional cultural programs make Ravenna a unique destination in the world.

Cervia, the "salt town", has preserved the many facets of an ancient tradition connected to the sea and to salt, as witnessed by the Magazzini del Sale (the Salt Warehouse), Torre San Michele (San Michele Tower), Borgo dei Pescatori (the village of fishermen) and the Salt Works.

A centuries-old tradition makes Faenza the world capital of majolica - celebrated by the International Museum of Ceramics - but also a cultural destination with the old town center, Palazzo Milzetti and Museo Bendandi, as well as the charming Oriolo dei Fichi in the vicinity.

Tradition, nature and wellness are a staple of these gentle hills, that unveil fascinating and unique scenarios like the ancient medieval village of Brisighella, the so-called "town of the waters" Riolo Terme and its Sforza Fortress and spa, and the "town of forgotten herbs and fruits" Casola Valsenio.

Romagna is a generous land and the Adriatic is a rich sea, as reflected in the rich gastronomic and wine-making tradition: do not miss the chance to taste the mouth-watering local specialties.

Provincia Ravenna *Ravenna Province*

Piazza Caduti per la Liberta 2/4

48121 Ravenna - IT

E-mail: ravennaintorno@mail.provincia.ra.it

Web site: www.ravennaintorno.it

Regija Veneto Veneto Region

Nadomak Veneciji, regija Veneto nudi povijesne/historijske lokalitete gdje je moguće

doživjeti nezaboravna iskustva, gostoljubivost i užitke tradicionalne kuhinje i dobrog vina.

S plaža Rosoline i veličanstvenog pogleda na deltu rijeke Po, kreće se u otkrivanje Adrie (Hatria ili Atria), obalnog trgovinskog središta još od 4. stoljeća/vijeku pr.K, po kojem je Jadransko more i dobilo ime, ali i općine Arquà Polesine i njezine utvrde iz 1146. god, koja je u 16. stoljeću/vijeku pretvorena u ruralnu plemićku rezidenciju. Pored toga, tu je i Chioggia koja pripovijeda slavnu povijest/historiju Mletačke Republike, čija se luka oboji bragocima, tipičnim brodicama živahnih boja. Penjući se obalom preko venecijanskih plaža stiže se do starog grada Altino koji nas, okružen mrežom rijeka i plovnih putova, vraća nazad u cvatuće Rimsko doba. Usmjeravajući pogled prema laguni, susrećemo naselje Torcello, jedno od prvih naselja najstarijeg razdoblja venecijanske povijesti/historije, koje je doživjelo najveći procvat između 7. i 11. stoljeća/vijeku poslije Krista, pa stoga čuva tragove bizantske kulture. Naposljetku, Concordia Sagittaria: rimski grad Iulia Concordia, osnovan u 1. stoljeću/vijeku prije Krista, vojna utvrda i tvornica/fabrika strijela (sagittae).

Not far from Venice, the Veneto region offers to visitors the chance to embark on a unique journey across a wealth of historical towns of unparalleled cultural charm and natural appeal.

The journey begins at the beaches of Rosolina, in the inspiring natural landscape of the River Po delta. It continues in Adria (Hatria or Atria), a leading trading center on the coast since the 4th century BC. It is from this town and its glory that the sea itself took its name. Arquà Polesine is home to an ancient fortress, built in 1146 and turned into a luxury country house under the rule of the Most Serene Republic of Venice. Chioggia is a tribute to the glorious past of Venetian government and the "bragozzi", typical colorful boats, are still docked at the port. The journey from the Venetian beaches continues in Altino, where a network of navigable canals and rivers bears witness to a glorious Roman past. Torcello with its Byzantine art, in the Venetian lagoon, was one of the earliest Venetian settlements and the peak of its expansion occurred between the 7th and 11th century AD. Last but not the least, Concordia Sagittaria: the Roman town of Iulia Concordia earned its nickname - "Sagittarius" - from a famous manufacture of arrows that were called "sagittae".

Regija Veneto – Uprava za turizam Veneto Region – Tourism Department

Palazzo Sceriman – Cannaregio 168

30124 Venezia – IT

E-mail: segr.turismo@regione.veneto.it

Web site: www.veneto.to

Regija Veneto – utvrđeni gradovi *Veneto region – walled towns*

Gradovi ove regije su poput dragulja uglavljenih u teritorij Veneta, koji unutar vlastitih povijesnih/historijskih zidina skrivaju blago neprocjenjive vrijednosti. Riječ je o zajednicama koje u zidinama pronalaze vlastiti identitet, te gospodarstvima/privredama koje su se razvile i opstaju zahvaljujući povijesti/historiji i djelima svojih predaka.

Ti su dragulji smješteni u nizinskom području, u podnožju planina i na obalama jezera Garda, a čine živo tkivo regije Veneto koja posjetiteljima/posjetiocima želi pružiti ono najbolje što posjeduje. Kao živa svjedočanstva umjetnosti i mudre kulture „dobrog življenja“, utvrđeni gradovi su plod naseljavanja gdje je neprestani tehnički napredak popraćen tisućljetnom/hiljadugodišnjom povijesnom/historijskom i umjetničkom slojevitosti.

Veneto je zemlja umjetnika, arhitekata, pisaca i ljudi posebno vezanih uz ovaj kraj, s gradovima kao što su Portogruaro, Noale, Cittadella, Monselice, Este, koji su do prije nekoliko godina bili malo poznati i posječeni, a mogu posjetitelju/posjetiocu ponuditi bogatu enogastronomsku tradiciju, znalačku valorizaciju proizvodnje „par excellence“ te pripremu starih i unaprijeđenih recepata tipičnih i neponovljivih okusa.

In the Veneto region treasures of inestimable value lie inside the historic walls that surround ancient villages. It is inside those walls that communities have come to define their identity, it is inside those walls that the economy flourished, resting on the legacy inherited from their ancestors. Such gems are home in the plain, the plateau and the shores of Lake Garda, like a calling card inviting visitors to indulge in the very best the region has to offer. Living testimonies of ancient art and a culture of “good living”, the walled towns bear witness to history through various phases of construction and technical advances.

The Veneto region is a land of artists, architects and writers with solid roots in the local dimension. Even less prominent destinations - like Portogruaro, Noale, Cittadella, Monselice and Este - have much to offer to tourists in terms of food and wine, local crafts and productions of excellence, and traditional recipes prepared with new and unexpected twists.

The Veneto region is a land of artists, architects and writers with solid roots in the local dimension. Even less prominent destinations - like Portogruaro, Noale, Cittadella, Monselice and Este - have much to offer to tourists in terms of food and wine, local crafts and productions of excellence, and traditional recipes prepared with new and unexpected twists.

The Veneto region is a land of artists, architects and writers with solid roots in the local dimension. Even less prominent destinations - like Portogruaro, Noale, Cittadella, Monselice and Este - have much to offer to tourists in terms of food and wine, local crafts and productions of excellence, and traditional recipes prepared with new and unexpected twists.

Udruga/udruženje utvrđenih gradova regije Veneto *Veneto Walled Towns Association*

Via del Santuario, 11

35043 Monselice - IT

E-mail: presidenza@cittamurateveneto.it

Web site: www.cittamurateveneto.it

Regija Furlanija–Julijska krajina *Friuli Venezia Giulia Region*

Regija Furlanija-Julijska Krajina, omeđena planinama i morem na sjeveroistočnoj granici Italije, još uvijek čuva obilježje sjecišta naroda, kultura i povijesti/historije,

koje pretvara svako mjesto u odredište vrijedno istraživanja i življenja. Među planinskim ruralnim mjestima susrećemo tradicionalnu arhitekturu Saurisa, planinskog bisera poznatog po enogastronomiji, nekontaminiranu visoravan mjesta Lauco, te mjesta Erto i Casso.

Srednjovjekovni identitet je još uvijek prisutan u mjestima Strassoldo i Valvasone, koja su još i danas očuvana, kao što su još i danas vidljive zidine koje okružuju Palmanovu, grad-utvrdu jedinstvenu u svijetu, ili Venzone, čije su zidine obnovljene nakon potresa 1976. godine. Smješten na rijeci Natisone, Cividale del Friuli, stari langobardski grad, nudi među svojim atrakcijama Nacionalni arheološki muzej i Kršćanski muzej, oba uvrštena na popis svjetske baštine/nasljedja čovječanstva. Posjet ovom kraju nastavlja se prema Akvileji, koja se ujedno nalazi na UNESCO-vom popisu, naselju koje je stoljećima/vijekovima bilo sjedište Akvilejskog patrijarhata: arheološki nalazi u patrijarhalnoj bazilici su razotkrili najveći ranokršćanski podni mozaik Zapadnog svijeta. Na kraju putovanja susrećemo srednjovjekovni dvorac u Duinu... Svako mjesto u Furlaniji-Julijskoj Krajini je odredište vrijedno istraživanja i življenja.

Friuli Venezia Giulia is a region located between the mountains and the sea on the Italian North-Eastern border. To this day it still preserves its original character of undisputable charm as a crossroads of people, cultures and history. The rural mountain scenario has much to offer: the traditional architecture of Sauris, an Alpine gem famous for its wine and food, and the breath-taking plateau of Lauco, all the way to Erto and Casso.

The region's medieval past emerges in the beautifully preserved villages of Strassoldo and Valvasone, in the wall that surrounds the fortress of Palmanova and the one of Venzone that was restored after the earthquake of 1976. Perched on the shores of the Natisone river, Cividale del Friuli, former capital of the Kingdom of Lombardy, offers a wealth of attractions, including the Aedicule, the national archaeological Museum and the Christian museum, now on UNESCO's World Heritage List. The journey continues in Aquileia, yet another UNESCO site and a former Patriarchal See: in the Patriarchal Basilica a wondrous archeological discovery unearthed the largest early Christian mosaic floor of the entire Western world. But there is also the Medieval Castle of Duino ... Every town, every village of Friuli Venezia Giulia is well worth a visit!

Informest **Informest**

Via Cadorna, 36

34170 Gorizia - IT

E-mail: informest@informest.it

Web site: www.informest.it

Obalno-kraška regija Coastal-Karst Region

Slovenski dio Istre je skriveni dragulj u srcu Europe, na krajnjem sjeverozapadu Istarskog

poluotoka. Već u 13. stoljeću/vijeku Portorož je bio poznat po svojim toplicama, a danas osim toga slovi kao suvremeni/savremeni turistički centar s brojnim hotelima, kockarnicama, kongresnim centrima i wellnesom, marinom i zračnom lukom. Nadomak Portoroža, zaštićen zidinama uzdiže se Piran, srednjovjekovni gradić s uskim uličicama i primamljivom povijesnom/historijskom jezgrom. Proizvodnja soli u obližnjim solanama, blaga klima i pomorska trgovina učinile su Piran bogatim gradom s mnoštvom prelijepih venecijanskih palača, manjih trgova i crkvice. U susjednom mediteranskom gradiću imena Izola, autentična tradicija ribarstva i vinogradarstva koja se odražava kroz srdačnost ljudi očarava svakog posjetitelja/posjetioca. Brojna povijesna/historijska zbivanja u Izoli iznjedrila su arhitektonska blaga i drevne legende, što nas vraćaju nazad u vrijeme kada je Izola bila uistinu otok kako i sama etimologija riječi govori. Kopar, najveći grad na slovenskoj obali, čuva i njeguje tragove bogate tisućljetne/hiljadugodišnje povijesti/historije. Uske uličice, restaurirani trgovi i suvremene/savremene palače spona/veza su starog i novog grada koji danas predstavlja gospodarsko/privredno središte regije. Nedavno je Kopar postao moderna turistička luka za kruzere i time otvorio novo poglavlje u turističkoj ponudi grada.

The Slovenian part of Istra is an hidden jewel into the heart of Europe.

As early as the 13th century Portorož was a famed thermal center and today it is a modern tourist destination with hotels, casinos, congress centres and spas, a harbor and an airport. Not so far from Portorož, sheltered by ancient walls, rises Piran, a mediaeval town with narrow alleys and an intriguing historical centre. A successful salt production business in the nearby salt plants, a pleasant climate and flourishing maritime activities turned Piran into a rich town with gorgeous Venetian palaces, small squares and several churches. Close to Piran, the Mediterranean town of Isola is home to traditional fishing and grape-growing activities, that hold a special appeal to visitors also thanks to the kindness of its inhabitants. The historical vicissitudes of Isola created architectural treasures and inspired old tales that bring tourists back to the time when Isola was, indeed, an island (or "isola"). Koper, the biggest town on the Slovenian coast, still preserves the original symbols of its remarkable history. Its alleys, the restored squares and the contemporary buildings reach back from the present to a glorious past. Recently the town has been equipped with a modern tourist harbor for cruise ships, marking the start of a new era for tourism in this area.

Pomorski muzej „Sergej Masera“ u Piranu

Maritime Museum of Pirano "Sergej Masera"

Cankarjevo Nabrežje, 3

6330 Pirano – SLO

E-mail: muzej@pommuz-pi.si

Web site: www.pommuz-pi.si

Otok Hvar Hvar Island

Očuvanje tradicionalne prirodne i graditeljske baštine pretvorilo je eko-etno sela

na otoku Hvaru - Velo i Malo Grablje, Zaraće, Brusje, Male Rudine i Humac - u zaštićena kulturna područja. Ova su hvarska sela prepoznata kao mjesta koja promiču/promoviraju bogatu kulturnu tradiciju i prirodne značajke/obilježja otoka Hvara, pa su kao takva uvrštena u projekt Adristorical Lands.

Sva eko-etno sela na otoku Hvaru nastala su u srednjem vijeku, a najgušće su bila naseljena krajem 19. i početkom 20. stoljeća/vijek. Lokalno stanovništvo je osnovalo zadruge koje su imale funkciju pokretača gospodarstva/privrede. Izgrađene su destilerije ružmarina, uljare i zadrugne zgrade, a sredinom 20. stoljeća/vijek počeo je rasti uzgoj lavande. U ovim se mjestima svake godine u lipnju/junu održava Festival lavande, manifestacija koja potiče procvat sela i oživljavanje tradicijske proizvodnje lavande s otoka Hvara.

The preservation of nature and the traditional architectural heritage have turned the ethno-eco villages on the island of Hvar - Velo and Malo Grablje, Zarace, Brusje, Male Rudine and Humac - into protected cultural areas. The villages have been officially recognized as engines to recover and to promote the rich cultural traditions and environmental features of the island of Hvar. As such they are included in the project Adristorical Lands.

All ethno-eco villages on the island of Hvar were established in the Middle Ages. Their population grew steadily until the late 19th - early 20th century. Local people established cooperatives that were the engine of the local economy. Rosemary distilleries, oil mills and cooperative buildings were built here and in the mid-20th century lavender cultivation began to grow. The village of Velo Grablje is famous for the cultivation of lavender. Every year, in June, the village is home to the Festival of Lavender, that contributes to the revitalization of the island and the revival of the famous local production of Hvar's lavender.

**Agencija za razvoj
Splitsko-dalmatinske županije
Regional development agency
of Split-Dalmatia County**

Bihačka, 1
21000 Split - HR
E-mail: info@rera.hr
Web site: www.rera.hr

**Ministarstvo kulture,
Konzervatorski odjel Split
Ministry of Culture,
Conservation Department Split**

Porinova 2
21 000 Spli - HR
E-mail: kabinet@min-kulture.hr
Web site: www.min-kulture.hr

Hercegovačko-neretvanska županija /kanton *Herzegovina-Neretva Canton*

Za putnike koji se najviše dive prirodi,
Hercegovina i njezin stjenovit krajolik

pružaju panoramu koja oduzima dah, te nezaboravna iskustva.

Hercegovina je regija sunca i stijena, a njezini proplanci i doline pokriveni su niskim raslinjem, dračom i stablima hrasta, jasena, klena, smreke i bora. Ovo okruženje pruža svakom turistu nezaboravne panorame i osjećaj ugone kako za oči tako i za dušu. Kao regija koja odiše poviješću/historijom,

Hercegovina ima brojna turistička odredišta, kakav je grad Mostar sa Starim mostom, zatim Počitelj, Blagaj, Mogorjelo, Radimlja i mnogi drugi. U muzejima se mogu pronaći brojni arheološki ostaci i fosili iz davnih vremena i upravo zahvaljujući tome Hercegovina pruža svojim posjetiteljima/posjetiocima šetnju kroz vrijeme. Mostar, glavni grad Hercegovine, Međugorje, poznato mjesto hodočašća, Blagaj s jedinstvenim ozračjem vrela rijeke Bune i mirom kojim odiše Tekija (derviška kuća), Neum i brojne druge zanimljivosti čine ovu regiju jednom od najatraktivnijih u cijeloj jugoistočnoj Europi.

Travelers looking to spend some time in nature will find in Herzegovina and its rocky lands an exciting destination, beautiful views and unforgettable experiences.

Herzegovina is the land of sun and rocks, where glades and valleys are covered with shrubs and trees like thorn-bush, oak, ash, maple, juniper and pine trees. The landscape offers unforgettable sceneries and atmospheres that are pleasant to both the eye and the soul.

Herzegovina is also a destination of remarkable historical appeal, with sites like the Old Town of Mostar (and the Old Bridge), Počitelj, Blagaj, Mogorjelo, Radimlja, etc. Herzegovinian museums store many archaeological finds and fossils from ancient history. For this reason Herzegovina offers to visitors a "walk" through time. The capital of Herzegovina is Mostar and together with Međugorje, the famous pilgrimage site; Blagaj with its unique atmosphere at the source of the river Buna; the peace of the Dervish House; the seaside resort of Neum and other attractions, they make the region one of the most attractive in South-Eastern Europe.

Turistička zajednica Hercegovačko-neretvanske županije /kantona

Tourist board of Herzegovina-Neretva Canton

Dr. Ante Starčevića bb

88 000 Mostar

E-mail: hercegovina@hercegovina.ba

Web site: www.hercegovina.ba

Crna Gora Montenegro

Kad bismo morali opisati Crnu Goru s dvije riječi, to bi nedvojbeno bile: „planina“

i „more“. Herceg Novi, najsjeverniji grad na jadranskom obalnom pojasu Crne Gore, lako se branio od napada sa sjevera zahvaljujući planini Orijen, kroz koju ne uspijevaju prodrijeti ni sjeverni vjetrovi.

Oko Budve, jako poznate po pješčanim plažama, razvija se kulturna ponuda noćne animacije. Kotor, koji je možda u prošlosti bio glavni grad drevnih moreplovaca koji su živjeli na crnogorskom priobalju, pod vlašću Mletačke Republike bio je od 1420. do 1797. godine, a njezin utjecaj/uticaj još uvijek je vidljiv u gradskoj arhitekturi.

I grad Perast se ubraja među znakovita/značajna pomorska odredišta Crne Gore i upravo je u Perast 1698. godine Petar Veliki poslao skupinu od 17 mladih Rusa da bi ondje studirali moreplovstvo. Grad Ulcinj su prije 130 godina osvojili Crnogorci u borbi za neovisnost od Turaka. U Ulcinju se možete diviti Velikoj Plaži, koja sa svojih 13 kilometara slovi kao najduža plaža u Crnoj Gori.

If one were to describe the European country of Montenegro with only two words, those words would certainly be “mountain” and “sea”.

Herceg Novi, the northernmost town along Montenegro’s Adriatic coastline, was protected to the north by the Orjen hills, that not even the northern winds can penetrate.

Around Budva, a destination well known for its sandy beaches, cultural activities and local nightlife are growing intensely. Kotor, possibly the capital of ancient seafarers living along the Montenegrin coast, was subject to the rule of the Republic of Venice between 1420 and 1797 and the Venetian influence remains to this day in the architectural wonders that abound there.

Another great contributor to Montenegro’s fame as a destination of famous seafarers is the town of Perast, where in 1698 a group of 17 young men from Russia were sent by Peter the Great to learn about navigation. Ulcinj was recaptured nearly 130 years ago by Montenegrin forces fighting for independence from the Ottomans. In Ulcinj it is possible to admire Velika Plaza (Great Beach), the longest beach of Montenegro (13 km).

Ministarstvo kulture Crne Gore Montenegro Ministry of Culture

Ulica Njegoševa,

Cetinje, Crna Gora– MNG

E-mail: kabinet.kultura@mku.gov.me

Web site: www.mku.gov.me

Općina Lezha Lezha Municipality

 Lezha je rezidencija kraljice Teute i kralja Genta, vlasnika najboljih brodova Liburna na drevnom Mediteranu. Dioniz I iz Sirakuze, osvojio je Lezha u 4. stoljeću/vijeku pr. Kr, a ovdje su ujedno ratovali i kralj Filip i Julije Cezar. Najmoćnije vojske i carstva koji su se izmjenjivali na Sredozemlju, od makedonskih naroda do Ilira, Grka, Rimljana, Normana, prevlasti Bizanta, pa sve do Turaka, ostavili su vlastiti otisak u Lezha. Domaća velikaška obitelj/porodica Dukagjini je prepustila dvorac Veneciji, a nacionalni albanski junak, Skanderbeg, ovdje je napisao svoju povijest/historiju. Ali prava povijest/historija ovoga kraja leži u duši njenih žitelja: ljudi koji su naraštajima/generacijama kroz 3000 godina radili, vjerovali i živjeli u Lezha, još prije nego li je povijest/historija otpočela. Stare zidine, srednjovjekovni dvorac i moderan grad stapaju se u jednu cjelinu, u veličanstveno putovanje kroz vrijeme i sve to kroz prizor koji oduzima dah, a koji čine planine, fini pijesak, laguna i doline koje opasuju grad. Ako želite doživjeti djelić europske povijesti/historije, gdje još i danas stanovnici nose svoju tradicionalnu šarenu nošnju, spravljaaju svoje specijalitete i gdje je najveća radost usrećiti svoje posjetitelje/posjetioce, dođite i posjetite Lezha.

 Lezha was the residence of Queen Teuta and King Gent who owned the finest Liburnian ships sailing across the ancient Mediterranean Sea. Dionysius of Syracuse occupied Lezha in the 4th century BC; King Philip fought here, as did Julius Caesar. The most powerful armies and empires - Macedonians, Dardans, Helens, Romans, Normans, Byzantines, Turks - in the Mediterranean left their imprint in Lezha. The local lords of Dukagjin left their castle to venetian rulers and Scanderbeg - the Albanian national hero - wrote his "History" here. But the real history of this area lies in the soul of its inhabitants: people who have worked and lived in Lezha, generation after generation, for over 3000 years. The ancient walls, the medieval castle and the modern city offer a seamless ensemble that makes for a marvelous journey through time, in a breathtaking scenario donated by God: the mountains, the fine sand, the lagoons and the agricultural land in the vicinity. To experience a part of European history and to meet people who wear traditional colored costumes, cook traditional dishes and whose only concern is making visitors happy, come to Lezha.

Općina Lezha
Lezha Municipality
Sheshi "Gjergj Kastrioti"
4501 Lezha – AL
E-mail: kultura@lezha.org
Web site: www.lezha.gov.al

VODEČI PARTNER

PARTNER

INFORMEST

Associazione Città Murate del Veneto

ECONFESERCENTI ABRUZZO

Provincia di Bari

REGIONE MARCHE

Provincia di Ravenna

ererasd

Turistička Zajednica HNŽ
Hercegovina-Neretva Canton Tourist Board
www.hercegovina.ba

MUNICIPALITÀ PISAN
PISAN

SARADNIK

The project is co-funded by the European Union, Instrument for Pre-Accession Assistance"